

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

APOSTROFA

Autor: Mgr. Vladimíra Barboříková

Datum (období) tvorby: 9. srpen 2012

Ročník: osmý, devátý ročník

Vzdělávací oblast: literární výchova – seznámení se základními literárními pojmy

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

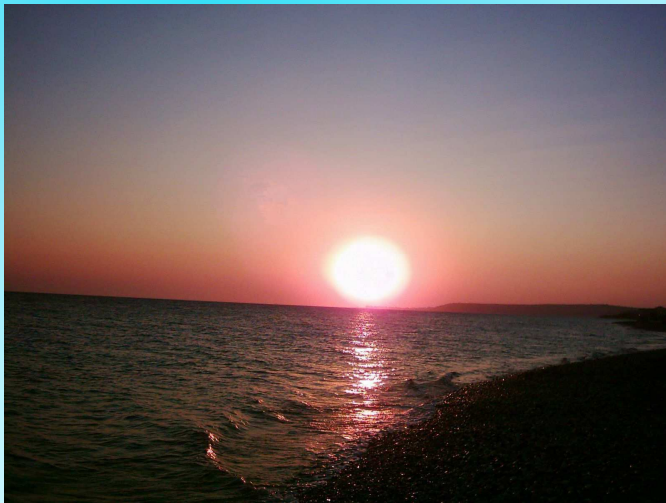
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

- Žáci se seznámí se básnickým prostředkem **apostrofa**, aktivně v textu apostrofu vyhledají a pokusí se o samostatnou básnickou tvorbu založenou na tomto básnickém prostředku
- Modul je vhodný zejména pro individuální práci
- Klíčová slova: **apostrofa, oslovení**
- **Využity ukázky autorů: K. Kapoun, P. Bezruč, K.J.Erben**

Apostrofa

= je řečnická figura, v níž se autor "obrací jinam" než k přítomnému publiku, např. k nepřítomné či zemřelé osobě, oslovuje neživou věc apod.

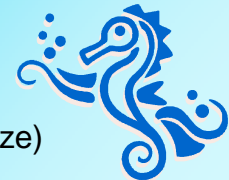
Autor snímku: Vladimíra Barbořiková

Karel Kapoun
Oslovení 1)

Moře!
Zázračná vodo.
Slzo světla.
Nabažená touho.
Věčná mladosti..
Stoletá panno.
Bohorovná hříšnice.

Rozlité oko.
Zrcátko věčnosti.
Zmoklá slepice.
Zvětšovací sklíčko.
Uhrančivá démonko.
Obyčejná vodo.
Moře!

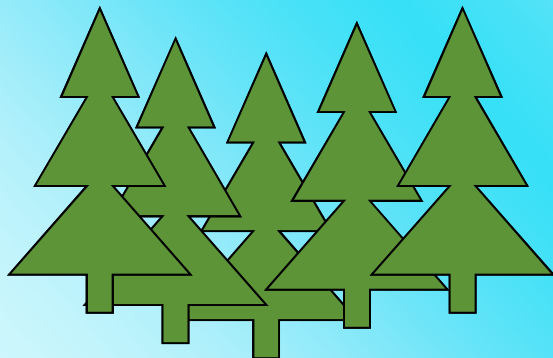
(Ze sbírky Spí moře v české slze)

další ukázky apostrofy

Petr Bezruč
Slezské lesy (úryvek) 2)

Jste tak jako já, **slezské lesy, mé lesy.**
Smutek se na kmen a koruny věsí,
hledíte teskno a hledíte přísně,
jak moje myšlenky, jak moje písně.
Padá z vás jehličí v noci a v mlze,
porobeného to národa slze.
Padáte sekerou na rozkaz z Vídně,
hynete pomalu, hynete klidně.
Mlčíte, hynete, **smrkové moře,**
bez konce, bez konce, **slezské vy hoře.**

Karel Jaromír Erben
Vodník (l.zpěv) 3)

Na topole nad jezerem
seděl vodník podvečerem:
Sviť, **měsíčku,** sviť,
ať mi šije niť.

Šiju, šiju si botičky
do sucha i do vodičky:
sviť, **měsíčku,** sviť,
ať mi šije niť.

Dnes je čtvrtek, zejtra pátek –
šiju, šiju si kabátek:
sviť, **měsíčku,** sviť,
ať mi šije niť.

Zelené šaty, botky rudé,
zejtra moje svatba bude:
sviť, **měsíčku,** sviť,
ať mi šije niť.

Citace:

1. KAPOUN, KAREL. *Oslovení. Spí moře v české slze*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1962.
2. BEZRUČ, PETR. *Slezské lesy*. Literární výchova pro 8. ročník základní školy a odpovídající ročník víceletých gymnázií. 1.vyd. Praha: SPN, 1996. s.84. IBSN 80-85937-39-5.
3. ERBEN, KAREL JAROMÍR. *Vodník. Kytice*. 1.vyd. Ostrava: Aries, 1994. 110 s.